

CAIXA DE PENSIONS I CAIXA DE BARCELONA PROTAGONITZEN LA MAJOR FUSIÓ DE LA HISTORIA D'ESPANYA

Fusió freda i calculada

El naixement d'un nou gegant del sistema financer europeu està a punt de consolidar-se, gràcies a l'aliança de les dues principals caixes d'estalvi catalanes. Malgrat diferències de nom i logotip, els beneficis econòmics de la unió en garanteixen l'èxit.

Albert Vicent

Una negociació distingida pel seny», «un matrimoni a la catalana», «l'operació del segle» són algunes de les expressions que han servit, la darrena setmana, per a qualificar l'anunciada fusió entre Caixa de Pensions —«la Caixa»— i Caixa d'Estalvis i Monte de Piedad de Barcelona —Caixa de Barcelona—. Una operació que, si qualla, tal com preveuen tots els pronòstics, té totes les característiques d'un pulcre procés de laboratori on les dues parts conflueixen per a crear el que serà el nou líder del sistema financer espanyol.

La situació que travessen les dues entitats d'estalvi i la conjuntura econòmica que presideix la futura posada en marxa del mercat únic europeu, coadjuven a establir les bases de l'èxit, sempre que personalismes d'última hora no torpedegen les negociacions.

Caixa de Pensions és, a hores d'ara, la primera entitat d'estalvi de l'estat, amb uns recursos aliens actuals de vora 2,52 bilions de pessetes, concepte que situava l'entitat que presideix Juan Antonio Samaranch en el quart lloc del rànquing europeu de caixes d'estalvi del 1987 (vegeu quadre I), i al segon de l'actual d'entitats financeres de l'estat espanyol, encapçalat pel Banco Bilbao Vizcaya, amb un saldo de vora 2,9 bilions de pessetes.

La gestió de Josep Vilarasau al capdavant de la direcció general de Caixa de Pensions, s'ha vist avalada per un creixement net el darrer any de 529.187 milions de pessetes, que percentualment queda traduït en un increment de 24,8 punts. De cara al mercat, Vilarasau s'ha distingit per conduir amb perfecció la modernització de l'entitat i reflectir-la en cadascuna de les oficines que ha obert arreu de l'estat. Instrument clau d'aquest procés ha estat el Grup Caixa, el braç financer que Caixa de Pensions ha escampat com una taca d'oli per totes les comunitats autònomes i amb el qual ha burlat la barrera legal que impedia a les caixes d'estalvi operar fora del seu àmbit natural. L'entrada en vigor el passat desembre del decret liberalitzador de la implantació territorial, fou tan sols el tret d'eixida que marcà la integració de les 229 oficines que el Grup Caixa havia obert en 91 places espanyoles a la xarxa de La Caixa.

Pel que fa a Caixa de Barcelona, l'entitat que presideix Josep Joan Pintó, és la tercera caixa de l'estat espanyol i els seus recursos aliens —de 862.346 milions de pessetes— la col·loquen al vuitè lloc de la relació d'enti-

País Valencià: de 8 a 2, en sobren 6

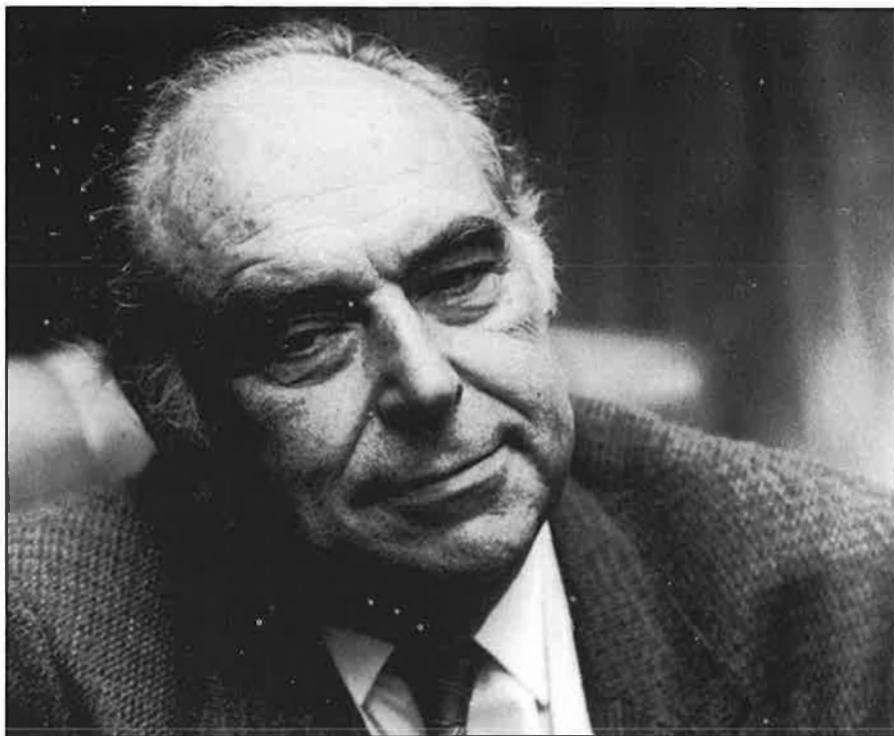
L'abisme del 92 pot agafar desprevingudes les caixes d'estalvi valencianes si els propers anys no fructifica cap operació de fusió capaç d'augmentar-ne la competitivitat davant els seus rivals, no ja de l'estat espanyol, sinó de la CE.

De moment, el matrimoni entre la Caixa d'Estalvis de València i la Caja del Mediterraneo (CAM) no deixa de ser un somni de la Generalitat valenciana i, en especial, del titular d'Economia, Antoni Birlanga. Ara, si la fusió de les dues grans caixes catalanes cristal·litza, la situació financera del País Valencià es veurà afectada per una major presència de l'entitat resultant, que comptarà amb vora 100 oficines repartides de Vinaròs a Guardamar, 40 de Caixa de Pensions i 50 noves oficines que Caixa de Barcelona té previst obrir els pròxims tres anys.

La introducció de Caixa de Pensions al País Valencià ha estat espectacular el darrer mes. Els plans dissenyats per Josep VI llarasau han permès obrir línies de crèdit especial per a les empreses de la Confederació Empresarial Valenciana (per un total de 2.000 milions de pessetes) i les pertanyents a la Confederació d'Empresaris de Castelló (de 1.500 milions de pessetes), vàlids tots dos fins a 1990. Aquests crèdits estan dirigits prioritàriament a les xicotetes i mitjanes indústries, que componen la base del teixit empresarial valencià.

Enmig d'aquest context, CAM i Caixa d'Estalvis de València estan condemnades a entendre's, més encara si es té en compte que els recursos aliens de les dues caixes ascendirien a un bilió de pessetes —499.364 milions de la Caixa d'Estalvis de València i 450.150 milions de CAM—. Malgrat això, la iniciativa mampresa l'any passat per la Caixa d'Estalvis de València per arribar a un acord, tingué per resposta una negativa de la CAM.

Pel que fa a les 6 caixes restants, agrupades en la recent creada Corporació Valenciana de Caixes d'Estalvi, la suma dels seus recursos aliens ascendeix a 272.260 milions de pessetes. Si bé la fórmula utilitzada per Caixa Provincial d'Alacant, Castelló, Ontinyent, Sagunt, Carlet i Provincial d'Alacant es limita a una prestació de serveis que permet rendibilitzar els recursos, sobre el paper la fusió seria possible, ja que els seus espais naturals es complementen i el resultat seria una caixa mitjana-petita però molt arrelada al seu entorn i, per tant, al client. □

J. J. Pintó, president de la Caixa de Barcelona.

tats financeres de l'estat, per davant de bancs com el Popular o l'Exterior. Així mateix, per aquest concepte ocupava el 1987 la posició 23 de les caixes d'estalvi europees.

La línia d'actuació de l'equip de directius que envolten Pintó, ha passat per l'adopció dels més moderns mitjans tècnics, amb la finalitat de millorar el servei al client. Pionera en la implantació de caixers automàtics i en l'ús de targetes intel·ligents, Caixa de Barcelona ha vist reflectida la seua progressió al darrer balanç, on el creixement net fou de 263.268 milions de pessetes, i el percentual, de 37,9 punts, el més important d'entre totes les entitats financeres espanyoles. Pel que fa al seu potencial d'oficines, s'eleva a 590, 32 de les quals pertanyen a la Caixa Rural Provincial de Barcelona, i 90

son incorporacions efectuades l'any passat. La nova etapa d'expansió contempla l'obertura de 60 noves oficines, 50 a Barcelona i l'àrea metropolitana, i 10 a fora.

Bilions són poderoses raons

3,6 bilions de pessetes —total de recursos aliens de què gaudiria l'entitat resultant de la fusió— són una bona raó per a mitigar totes les asprors que puguen aparèixer al llarg de les negociacions que ara fa tres mesos enceta Ricard Fornesa —secretari general de Caixa de Pensions— i Enric Alcántara —vice-president de Caixa de Barcelona.

Al marge de la suma aritmètica dels poders de les respectives entitats —amb uns beneficis conjunts de 27.535 milions de pessetes, 1.838 oficines, 1.544

QUADRE I Rànquing europeu de caixes d'estalvi (1987) (en milers de dòlars)

Posició	Caixa d'Estalvis	Depòsits
1	Cassa Di Risparmio delle Provinzie Lombarde	30.203.443
4	Caixa de Pensions	16.914.348
10	Caja Ahorros de Madrid	9.996.092
23	Caixa de Barcelona	6.049.835
34	Caixa d'Estalvis de Catalunya	4.511.917
40	Caja de Ahorros de Zaragoza, Aragón y Rioja	4.129.734
44	Caja de Ahorros de Galicia	3.831.807
50	Caixa d'Estalvis de València	3.601.083

QUADRE II

Així naix la Caixa d'Estalvis més gran de l'estat espanyol*

NOVA ENTITAT	
President: J. A. Samaranch	
President segon: J. J. Pintó	
Director general: J. Vilarasau	
Plusvàlua generada: 200.000.	
Exempció fiscal: 100.000.	

Fons propis	125.808	→	178.477	←	52.639	Fons propis
Recursos aliens	2.516.916	→	3.379.262	←	862.346	Recursos aliens
Inversió creditícia	683.350	→	1.134.508	←	451.158	Inversió creditícia
Cartera de valors	1.078.901	→	1.365.529	←	286.628	Cartera de valors
Cash-flow	53.433	→	80.558	←	27.125	Cash-flow
Benefici	20.191	→	27.535	←	7.344	Benefici
Caixers automàtics	1.007	→	1.544	←	537	Caixers automàtics
Oficines	1.248	→	1.838	←	590	Oficines
Plantilla fixa	6.412	→	9.736	←	3.324	Plantilla fixa

* Dades en milions de pessetes.

caixers automàtics i 9.736 treballadors— la maniobra fa aparèixer interessos afegits. Així, la fusió comporta la incorporació de plusvàlues i reserves implícites per una suma de 200.000 milions, i uns beneficis fiscals que poden ascendir a 100.000 milions de pessetes, factors suficients per ells mateix per a augmentar la capacitat de maniobra de la nova entitat i fer-la més competitiva en relació a la resta de caixes europees. (Vegeu quadre II.)

Altres raons més soterrades són: desviar l'atenció de la insuficient rendibilitat de Caixa de Barcelona i de la problemàtica de les assegurances de prima única tramitades a través de Caixa de Pensions.

L'entitat resultant acapararà el 52 per cent dels recursos aliens del sistema financer instal·lat a Catalunya i el 26 per cent del conjunt de caixes espanyoles. A més, la xarxa d'oficines quedarà complementada amb una ocupació total de la Ciutat Comtal —on la Caixa de Barcelona és molt present— i un reforçament de la posició de la Caixa a la resta del Principat. El fet que les dues parts hagen anunciat ja que es respectaran la totalitat dels llocs de treball i no es tancarà cap oficina, ha garantit el suport de CC.OO., mentre que UGT ha llançat ja les primeres crítiques argüint que la nova caixa es pot convertir en un poder econòmic fàctic capaç de variar les decisions de la política econòmica de la Generalitat.

Els obstacles que falten per salvar

Josep Vilarasau i J. A. Samaranch

són més d'imatge que no de contingut econòmic. Una vegada consensuat que la nova entitat comptarà amb la presidència de Juan Antonio Samaranch, Josep Joan Pintó com a president segon i Josep Vilarasau com a director general, les discussions se centren ara en el logotip i el nom. El dibuix mironnià és, per ara, el que té més possibilitats de figurar en la nova institució.

Les pròximes dates quedaran marcadades pels pronunciaments de les institucions que han d'autoritzar l'operació: la Generalitat de Catalunya, en funció de la sentència del Tribunal Constitucional del 22 de març del 1988, on es reconeix la competència autonò-

mica en matèria de fusions, el Ministeri d'Economia i Hisenda en els aspectes relacionats amb l'aparició de plusvàlues i exempcions fiscals, i el Banco de España en qüestions tècniques i jurídiques.

De fet, si el procés de renovació de càrrecs als respectius consells d'administració s'inicia ara, la legislació vigent des del passat 31 de maig possibilita que l'elecció dels nous consellers es realitzi ja d'una manera unitària. Això obrirà el sempre espinós tema de les renúncies a posteriori. Així, doncs, si no hi ha sorpreses, el cava català servirà el brindis abans de les vacances d'estiu. □